

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid

Februari 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Managementsamenvatting	4
3. Uitgangspunten en doelstellingen MVB-beleid.....	6
3.1 Doelstellingen MVB-beleid	6
3.2 Interne motivatie	6
3.3 Uitgangspunten	6
4. Uitsluitingsbeleid.....	10
4.1 Uitsluitingscriteria.....	10
4.2 Implementatie	11
4.3 Monitoring.....	11
4.4 Evaluatie	11
5. Actief eigenaarschap	12
5.1 Implementatie	12
5.2 Evaluatie en monitoring.....	13
6. ESG-integratie en impact beleggen.....	14
6.1 ESG Integratie.....	14
6.2 Impactbeleggen.....	14
7. Rapportage en communicatie.....	16
Bijlage 1: Selectie proces impact beleggingen.....	17
Bijlage 2: Achtergrond over UN Global Compact en UN PRI.....	18

1. Inleiding

Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) is een essentieel onderdeel van het beleggingsbeleid van SPH dat voortvloeit uit de doelstelling van het fonds. Door afgelopen jaren heeft het onderwerp ook steeds meer aandacht gekregen zowel binnen SPH als ook bij de deelnemers en toezichthouder. Dit beleidsdocument is de vastlegging van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid van SPH.

Om aan te sluiten bij de meest recente ontwikkelingen zal het MVB-beleid van SPH jaarlijks worden geëvalueerd. De uitkomst van deze evaluatie zal er toe leiden dat dit beleidsdocument –waar nodig– wordt aangepast. Op die manier waarborgt SPH, dat haar MVB-beleid aansluit bij de recente wet- en regelgeving, visie van het bestuur en deelnemers en andere relevante ontwikkelingen op het gebied MVB.

2. Managementsamenvatting

Dit hoofdstuk is de samenvatting op hoofdlijnen van het beleid van SPH ten aanzien van maatschappelijk verantwoord (MVB) beleggen.

Doelstellingen MVB-beleid

Het MVB-beleid van SPH heeft de volgende doelstelling:

Het bijdragen aan een goed leefklimaat als onderdeel van een betrouwbaar pensioen.

Interne motivatie

MVB heeft veel belangstelling, zowel binnen SPH alsook bij de deelnemers en toezichthouder. SPH is ervan overtuigd dat MVB bijdraagt aan de ultieme taak van SPH: 'Zorg voor later', de zorg voor een goede oude dag van haar deelnemers. En dat voor een goede oude dag meer factoren belangrijk zijn dan louter een monetaire maandelijkse uitkering.

Uitgangspunten

De missie van SPH, 'een pensioenfonds van, voor en door huisartsen' heeft implicaties voor het beleggingsbeleid. Dit houdt in dat SPH de normen en waarden hanteert die passen bij een verantwoordelijk bestuur van een pensioenfonds (het algemeen normenkader), maar ook bij het beroep van huisarts (het specifieke normenkader). Het beleid voldoet aan Nederlandse en VN sanctiewetgeving en de principes als UN PRI en UN Global Compact. SPH is ondertekenaar van UN PRI en heeft ook de intentieverklaring Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) onderschreven. SPH heeft daarnaast extra beleid, gericht op het krijgen van impact in de gezondheidszorg. Duurzaam beleggingen valt binnen de doelstelling en beleggingsbeleid van SPH.

Uitsluitingsbeleid

SPH sluit beleggingen uit die niet passen bij het algemene normenkader en het specifieke normenkader van de beroepsgroep. In dit uitsluitingsbeleid gaat SPH verder dan de wettelijke vereisten (anti persoons- en clustermunie). SPH sluit daarnaast ook bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie van kernwapens, biologische en chemische wapens, witte fosfor en verrijkt uranium. En aanvullend heeft SPH een uitsluitingsbeleid dat specifiek op de beroepsgroep die ze vertegenwoordigt is toegesneden, door tabaksproducenten uit te sluiten. Bij tabak en de non-proliferatie gelden bepaalde drempelwaarden die verderop in het document gespecificeerd worden.

Dialoog en stemmen

SPH heeft de ambitie om middels haar beleggingsbeleid een positieve bijdrage aan de gekozen MVB-thema's te leveren. Door het voeren van een dialoog tracht SPH bedrijven waarin het belegt te stimuleren prudent om te gaan met hun verantwoordelijkheden. Het stemmen wordt als extra instrument ingezet om deze dialoog kracht bij te zetten. SPH zoekt eerst de dialoog met een onderneming op voordat het op een aandeelhoudersvergadering tegen een bestuursbesluit stemt. Een extra link met de beroepsgroep hierbij is om de toegang tot betaalbare medicijnen te stimuleren bij farmaciebedrijven waarin SPH belegt - SPH is ondertekenaar van het "Acces to Medicine" initiatief.

ESG-integratie

Naast uitsluiting, dialoog en stembeleid vormt ESG-integratie het vierde onderdeel van het beleid. ESG-integratie betekent dat MVB-criteria een rol spelen in het beleggingsproces van SPH bij het selecteren, monitoren en beoordelen van beheerders en beleggingscategorieën. Deze integratie van ESG-criteria impliceert dat SPH bij gelijke geschiktheid de investering met de meest positieve bijdrage aan ESG-factoren de voorkeur geeft.

Impactbeleggen

Voor SPH is een impactinvestering een belegging waarmee een positieve maatschappelijke impact gerealiseerd wordt die in het belang van de deelnemers is. Met het oprichten van een zorgvastgoedfonds helpt SPH deelnemers bij het opzetten van eerstelijnszorgcentra. Hierbij streeft het fonds naar het behoud van een marktconform rendement.

Rapportage en communicatie

SPH rapporteert over het MVB-beleid via haar website, berichtgeving in "Huisarts en Pensioen" en tijdens deelnemersbijeenkomsten.

3. Uitgangspunten en doelstellingen MVB-beleid

SPH opereert binnen een maatschappelijke context met verschillende belanghebbenden, waarbij het belang van haar deelnemers centraal staat. Een beleid dat waarborgt dat SPH en haar uitvoeringsorganisaties verantwoord omgaan met de bezittingen van het pensioenfonds is daardoor een vanzelfsprekende en noodzakelijke vereiste. De uitgangspunten voor dit beleid zijn de missie, visie en doelstelling van SPH en de beleggingsovertuigingen.

3.1 Doelstellingen MVB-beleid

Het MVB-beleid van SPH heeft de volgende doelstelling:

Het bijdragen aan een goed leefklimaat als onderdeel van een betrouwbaar pensioen.

3.2 Interne motivatie

MVB heeft veel belangstelling, zowel binnen SPH alsook bij de deelnemers en toezichthouder. SPH is ervan overtuigd dat MVB bijdraagt aan de ultieme taak van SPH: 'Zorg voor later', de zorg voor een goede oude dag van haar deelnemers. En dat voor een goede oude dag meer factoren belangrijk zijn dan louter een monetaire maandelijkse uitkering.

3.3 Uitgangspunten

De doelstelling van het MVB-beleid wordt ingekaderd door de doelstelling van SPH, de beleggingsovertuiging ten aanzien van MVB en de geldende algemene en specifieke normenkaders.

Missie, Visie en Doelstelling van SPH

- De visie van SPH is "Als beroepsgroep regelen van een inkomen voor na het arbeidzame leven en/of na overlijden voor nabestaanden."
- Hieruit vloeit de missie van SPH voort "Een pensioenfonds van, voor en door huisartsen".
- De doelstelling van SPH is "Een betrouwbaar pensioen, op basis van een heldere regeling, een kostendekkende premie, een goed beleggingsrendement en een kosteneffectieve uitvoering."

De missie heeft implicaties voor het beleggingsbeleid. Dit houdt in dat SPH de normen en waarden hanteert die passen bij een verantwoordelijk bestuur van een pensioenfonds (het algemeen normenkader), maar ook bij het beroep van huisarts (het specifieke normenkader). Het beleggingsbeleid van SPH dient dan ook aan te sluiten bij de normen en waarden van de beroepsgroep die ze vertegenwoordigt.

Beleggingsovertuiging MVB

SPH ziet maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) als een logisch onderdeel van haar kerntaak: zorg voor later.

Argumentatie

- Maatschappelijk beleggen draagt bij aan de realisatie van de pensioenambitie van SPH.
- Maatschappelijk verantwoord beleggen is geen doel op zich maar een randvoorwaarde.
- Het fonds kan met gerichte beleggingen een positieve economische impact voor deelnemers realiseren, binnen de kaders van haar kerntaak.
- Niet maatschappelijk verantwoorde beleggingen zijn een financieel én een niet-financieel risico voor het fonds.

Consequentie

- De rol van maatschappelijk verantwoord beleggen is zowel terug te zien in de beleggingskeuzes als ook de interactie met bedrijven waarin wordt belegd.
- SPH integreert maatschappelijk verantwoord beleggen in het beleggingsproces.
- SPH beoordeelt of de bestaande beleggingen voldoen aan de standaarden van maatschappelijk verantwoord beleggen zoals onder andere vastgelegd in de UNPRI.

Algemene normenkader van belanghebbenden

Een voorbeeld van het algemene normenkader ligt in het besluit om bij het uitsluiten van beleggingen in wapens verder te gaan dan de wettelijk minimum vereisten. Sinds 2013 is het voor pensioenfondsen verboden om te beleggen in clustermunities en persoonsgerichte landmijnen.

SPH gaat hierbij een stap verder door een bredere definitie van controversiële wapens dan het wettelijke minimum. De lijst van controversiële wapens bestaat om die reden niet alleen uit clustermunities en persoonsgerichte landmijnen, maar ook uit:

- Kernwapens
- Biologische wapens
- Witte fosfor
- Verrijkt uranium
- Chemische wapens

Het uitsluitingsbeleid van SPH wordt in detail in hoofdstuk 4 besproken.

Specifieke normenkader van deelnemers

Het beleid van SPH gaat verder dan het algemene normenkader van belanghebbenden door in het MVB-beleid een extra nadruk op het thema 'zorg' te leggen en het daarmee aan te laten sluiten bij de missie van SPH om een pensioenfonds, voor en door huisartsen te zijn. Het uitgangspunt is dan ook dat deelnemers zich herkennen in het MVB-beleid van SPH. Een voorbeeld hiervan is het uitsluiten van investeringen in tabaksproducenten en de stimulering van toegang tot betaalbare medicijnen door middel van "engagement" en stemgedrag bij farmaciebedrijven waar SPH in belegt. SPH is dan ook ondertekenaar van het zogenaamde AtMI investor statement (Access to Medicine Index Initiative), die tot doel heeft medicijnen ook voor patiënten in ontwikkelingslanden toegankelijk te maken.

De Access to Medicine Foundation is een Nederlandse stichting die jaarlijks de AtM Index samenstelt. In deze index worden de inspanningen van de twintig grootste geneesmiddelenproducenten om de beschikbaarheid (en betaalbaarheid) van medicijnen te vergroten weergegeven. Meer informatie hierover is te vinden op <http://accesstomedicineindex.org/media/atmi/Access-to-Medicine-Index-2016.pdf>. In haar engagementbeleid besteedt de MVB uitvoerder daarom namens SPH aanvullende aandacht aan deze Access to Medicine Index. De aandacht voor het thema zorg in het MVB-beleid gaat daarmee verder dan uitsluiten, engagement en stemgedrag.

Algemeen normenkader van de Verenigde Naties

Uit de beleggingsovertuiging ten aanzien van MVB volgt logischerwijs dat het financieel en het niet-financieel risico wordt geïntegreerd in de uitvoering van het vermogensbeheer. Het bestuur hanteert hierbij de uitgangspunten van de UN Global Compact en de United Nations Principles for

Responsible Investment (UN PRI). SPH ondertekent de UN Global Compact en heeft de UN PRI ondertekend en rapporteert hierover jaarlijks over. Tevens baseert SPH haar uitsluitingsbeleid voor staatsobligaties op het sanctie- en embargobeleid van de Verenigde Naties en daarnaast voor zakelijke waarden de Nederlandse wet- en regelgeving. Door beleid waar mogelijk af te stemmen op het raamwerk van de Verenigde Naties hanteert SPH een consistent, controleerbaar en breed gedragen beleidskader voor maatschappelijk verantwoord beleggen.

De UN Global Compact is een initiatief van de VN met als doel bedrijven wereldwijd aan te moedigen een ESG-beleid te ontwikkelen en daarover te rapporteren. Zes jaar na de start van de UN Global Compact zijn voor institutionele beleggers de VN-richtlijnen voor verantwoord beleggen (UN PRI) geïntroduceerd. Eind 2016 hebben 1600 institutionele beleggers - waaronder SPH - deze richtlijnen ondertekend. Beleggers willen met het ondertekenen van deze richtlijnen een positieve bijdrage leveren aan het milieu, de maatschappij en goed bestuur (ESG). In Bijlage 2 beschrijven we kort wat UN Global Compact en UN PRI behelst.

Invulling vanuit UN PRI

SPH heeft de zes richtlijnen van de UN PRI als volgt vertaald en geïmplementeerd:

UN PRI 1 - Het hanteren van ESG-doelstellingen in de beleggingsanalyses en –beslissingen.

ESG-relevante aspecten worden bijvoorbeeld in de periodieke cyclus van investment cases, kaderstelling en uitvoeringsvoorstel voor alle beleggingscategorieën meegewogen. Zo speelt bijvoorbeeld de invloed van SPH op het MVB-beleid (zoals de uitsluitingenlijst) een rol bij de keuze tussen beleggen in fondsen voor gemeenschappelijke rekening of een separaat mandaat. Maar ook de mogelijkheden voor eventuele toekomstige aanpassingen in het MVB-beleid te kunnen implementeren.

UN PRI 2 - Het opstellen als actieve eigenaren, waarbij ESG-doelstellingen in de activiteiten worden meegenomen.

Het actieve eigenaarschap vertaalt zich bij SPH in de dialoog die wordt gevoerd met bedrijven waarin SPH belegt en het stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen, waarvan de uitvoering is uitbesteed aan BMO. De ESG-doelstellingen worden zoals in dit document besproken in het beleggingsbeleid van SPH meegenomen.

UN PRI 3 - Het aansporen van bedrijven en overheden waarin wordt belegd om openheid te geven over hun ESG-beleid.

Door de uitvoerder van het MVB-beleid worden waar nodig bedrijven en overheden aangesproken op hun transparantie op ESG gebied. Een groot deel van de gestelde vragen had hierbij betrekking op klimaatverandering om in aanloop naar de VN-klimaatop in Parijs vooruitgang te boeken. Zo zijn bijvoorbeeld ondernemingen in de mijnbouw- en energiesector aangespoord de uitkomsten van stresstesten rondom "gestrande activa" te delen met beleggers.

UN PRI 4 - Het promoten van het gebruik van de UN PRI binnen de financiële sector.

SPH ondersteunt MVB inspanningen binnen de financiële sector bijvoorbeeld door deelname aan de VBDO-benchmark, waarbij de MVB inspanningen van de grootste 50 pensioenfondsen met elkaar worden vergeleken, met als doel om de lat hoger leggen.

UN PRI 5 - Het onderling samenwerken om de effectiviteit van het ESG-beleid te vergroten.

Om de effectiviteit van het MVB-beleid te vergroten heeft het de uitvoering (de "MVB-overlay") van dit beleid uitbesteed aan onze MVB uitvoerder. Deze uitvoerder kan als vertegenwoordiger van meerdere klanten een grotere vuist maken richting partijen waarin door haar klanten wordt belegd. De MVB uitvoerder werkt op haar beurt weer samen met de volgende internationale organisaties:

- Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC);
- Consultative Panel for the Futures Programme on Asset Stranding at Oxford University's Smith School;
- Global Network Initiative (GNI);
- International Corporate Governance Network (ICGN);
- Asian Corporate Governance Association (ACGA);
- Global Investor Governance Network (GIGN);
- Council of Institutional Investors (CII);
- The UK Sustainable Investment & Finance Association (UKSIF).

UN PRI 6 - Het rapporteren van de eigen inspanningen op het gebied van ESG.

SPH rapporteert via haar website over haar inspanningen op het gebied van MVB. Zo is op de website het beleidsdocument MVB, de uitsluitingenlijst en een rapportage van het stemgedrag, de engagementactiviteiten en de visie op een aantal actuele MVB-onderwerpen terug te vinden via <https://www.huisartsenpensioen.nl/index/OverSPH/MaatschappelijkVerantwoordBeleggen>.

Op basis van deze doelstellingen wordt in de volgende paragrafen het uitsluitingsbeleid, het actief eigenaarschap, het MVB-integratie beleid en de impactbeleggingen van SPH uiteengezet.

4. Uitsluitingsbeleid

SPH tracht via verschillende invloedstijlen (zoals dialoog, stemmen en impact beleggen) haar MVB-doelen te realiseren. Wanneer een belegging echter überhaupt conflicteert met het algemene normenkader van haar belanghebbenden of het specifieke normenkader van haar deelnemers zal SPH deze belegging op de uitsluitingslijst plaatsen. Door middel van uitsluiting wordt voorkomen dat SPH bijdraagt aan de financiering van deze activiteiten. De uitsluitingscriteria en de uitsluitingenlijst worden door het bestuur minimaal één keer per jaar vastgesteld en worden per beleggingscategorie in de onderstaande tabel samengevat.

Categorie	Uitsluitingscriteria
Aandelen Ontwikkelde Landen	Tabak, Controversiële Wapens
Aandelen Opkomende Landen	Tabak, Controversiële Wapens
Aandelen Small Cap	Tabak, Controversiële Wapens
Staatsobligaties Euro	VN Sanctiebeleid
Staatsobligaties Opkomend	VN Sanctiebeleid
Hypotheke	Niet van toepassing
Bedrijfsobligaties	Tabak, Controversiële Wapens
High Yield bedrijfsobligaties	Tabak, Controversiële Wapens
Beursgenoteerd Vastgoed	Tabak, Controversiële wapens
Privaat Vastgoed	Tabak, Controversiële Wapens
Grondstoffen	Tabak, Controversiële Wapens
Infrastructuur	VN Sanctiebeleid

De uitsluitingencriteria worden vervolgens vertaald naar een uitsluitingenlijst die twee keer per jaar wordt opgesteld.

4.1 Uitsluitingscriteria

Het uitsluitingsbeleid ten aanzien van ondernemingen

De criteria waar SPH ondernemingen binnen de beleggingscategorieën aandelen, bedrijfsobligatie, grondstoffen en vastgoed uitsluit:

- Tabak
Uitsluiting van ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, handel of distributie van tabak. SPH hanteert in de overweging om een bedrijf uit te sluiten op basis van betrokkenheid bij tabak wel het criterium dat het uit te sluiten product een significante rol moet spelen in de activiteiten van het uit te sluiten bedrijf. Dit criterium bestaat uit een drempelwaarde in de omzet van minimaal 50%. Hiermee is het uitsluitingsbeleid voor tabak gericht op de bron (de tabaksproducent). Zo wordt bijvoorbeeld Ahold niet uitgesloten, enkel om het feit dat haar supermarkten tabak in hun assortiment hebben opgenomen.
- Controversiële wapens
Uitsluiting van ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, handel of distributie van controversiële wapens, zoals biologische en chemische wapens, clusterbommen, landmijnen,

uranium en witte fosfor. Verder worden bedrijven die in overtreding van het VN Non-proliferatie verdrag ten aanzien van kernwapens uitgesloten. Hierbij wordt gekeken naar factoren als key/non-key, dedicated/on-dedicated en ownership.

Het uitsluitingsbeleid ten aanzien van landen

Het uitsluiten van landen is met name relevant bij de beleggingen in staatsobligaties en infrastructuur. SPH sluit hierbij landen uit op basis van relevante sancties en/of embargo van de Verenigde Naties tegen de betrokken overheid. VN Sancties worden relevant geacht indien zij:

1. in relatie staan met schending van door Nederland ondertekende internationale verdragen (of waaraan Nederland is gebonden op grond van haar lidmaatschap van internationale organisaties);
2. gericht zijn tegen de regering van het land zelf en/of de huidige machthebbers (niet tegen voormalige leiders of opstandige groepen in het betreffende land);
3. in relatie staan met schendingen van internationale verdragen of algemeen geaccepteerde normen van één of meerdere van de volgende categorieën:
 - Non-proliferatieverdrag tegen verspreiding van kernwapens;
 - Mensenrechten schendingen;
 - Misdrijven tegen de menselijkheid;
 - Schending van de democratie;
 - Wapen- en/of handelsembargo's.

SPH heeft de beoordeling van individuele VN Sancties uitbesteed aan de MVB uitvoerder.

4.2 Implementatie

Het bestuur van SPH stelt de criteria vast, op basis waarvan bedrijven, instanties of landen uitgesloten worden. Een voorgestelde uitsluitingenlijst wordt vervolgens samengesteld door Sustainalytics, een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in het scannen van het universum op basis van uitsluitingscriteria (zie voor meer informatie <http://www.sustainalytics.com>).

De Coördinerend Vermogensbeheerder verzorgt de verdere implementatie van de uitsluitingenlijst bij de onderliggende managers. Iedere 6 maanden wordt de uitsluitingenlijst geactualiseerd. De uitsluitingenlijst wordt op de website van SPH gepubliceerd.

4.3 Monitoring

Monitoring van het uitsluitingsbeleid wordt verzorgd door de bewaarder ("custodian") van SPH, die op dag basis controleert of het uitsluitingenbeleid van SPH door de beheerders wordt nageleefd. Zowel de fiduciair als ook de bewaarder en de beheerders controleren of de portefeuille van SPH aan de uitsluitingenlijst voldoet.

4.4 Evaluatie

Ten minste jaarlijks evalueert het bestuur van SPH het uitsluitingsbeleid en de uitvoering van het MVB-beleid. Dit gebeurt in het eerste kwartaal van elk kalenderjaar, nadat de MVB uitvoerder verantwoording heeft afgelegd over de ontplooiende activiteiten op het gebied van "engagement" en "voting" en de geleverde "countervailing power" bij het impact beleggingsbeleid.

5. Actief eigenaarschap

Het actieve of betrokken eigenaarschap van SPH komt voort uit de overtuiging dat het lange termijn belang van SPH gebaat is bij verantwoord beleggen en goed ondernemingsbeleid. Alle ondernemingen waar SPH in belegt vallen onder het beleid van actief eigenaarschap. Dit actief beleid bevat twee onderdelen, dialoog (engagement) en stemmen (voting), waarvan de uitvoering is uitbesteed aan de MVB uitvoerder.

5.1 Implementatie

Dialoog

“Engagement” houdt in dat SPH door dialoog te voeren ondernemingen stimuleert om prudent om te gaan met sociale, milieu en bestuurlijke verantwoordelijkheden van de ondernemingen (ESG¹). Hierbij zijn de hierboven beschreven UN Global Compact en de UNPRI het uitgangspunt. Primair is de dialoog toekomstgericht.

Stemmen

Als aandeelhouder heeft SPH stemrecht op een aandeelhoudersvergadering. Dit recht vertegenwoordigt een economische waarde in zoverre dat het SPH in staat stelt om mede te bepalen welk beleid een onderneming voert en welke personen leiding geven aan een onderneming. SPH ziet het als haar plicht van dit stemrecht gebruikt te maken om waar nodig en waar mogelijk het belang van SPH en haar deelnemers te beschermen. Het stemmen wordt daarbij als een instrument gezien dat in het verlengde van de dialoog (engagement) kan worden ingezet om de bestaande dialoog kracht bij te zetten.

De UNPRI en de UN Global Compact vormen bij het stembeleid van SPH het uitgangspunt. Voor de illiquide portefeuillecomponenten privaat vastgoed en infrastructuur heeft SPH een stemrecht. Omdat SPH hier geen eigen mandaten heeft, maar in fondsen belegt is de uitoefening van deze rechten uitbesteed aan de manager van deze beleggingen.

Categorie	Actief Eigenaarschap	Uitvoerder
Aandelen Ontwikkelde Landen	Engagement en voting	MVB uitvoerder
Aandelen Opkomende Landen	Engagement en voting	MVB uitvoerder
Aandelen Small Cap	Engagement en voting	MVB uitvoerder
Staatsobligaties Euro	Niet van toepassing	-
Staatsobligaties Opkomend	Niet van toepassing	-
Hypotheken	Niet van toepassing	-
Bedrijfsobligaties	Engagement	MVB uitvoerder

¹ De veel gebruikte Engelse term hiervoor is ESG, Environmental, Social and Governance.

High Yield bedrijfsobligaties	Engagement	MVB uitvoerder
Beursgenoteerd Vastgoed	Engagement en voting	MVB uitvoerder
Privaat Vastgoed	Engagement en voting	Onderliggende manager
Grondstoffen	Niet van toepassing	-
Infrastructuur	Engagement en voting	Onderliggende manager

5.2 Evaluatie en monitoring

SPH rapporteert over het gevoerde engagement en via themastukken over actuele onderwerpen. Deze rapportages bevatten een overzicht van de benaderde ondernemingen en de bereikte mijlpalen. Deze worden gepubliceerd op de website van SPH.

6. ESG-integratie en impact beleggen

Deze pijler is onderverdeeld in twee beleidsdelen, ESG-integratie en impact beleggen:

- Screening van beleggingen op basis van ESG criteria waarna besloten wordt tot insluiting.
- Integratie van ESG criteria in het selectie en monitoringsbeleid betekent in het MVB-beleid van SPH dat bij gelijke geschiktheid de investering met de meest positieve bijdrage aan ESG factoren de voorkeur heeft.
- Bij impact beleggingen wordt in eerste instantie gekeken wordt naar een MVB-doelstelling en daarna pas naar de financiële doelstelling.

6.1 ESG Integratie

Beleggingen worden via mandaten uitbesteed aan managers vanuit het selectie- en monitoring raamwerk van SPH. Hierbij beoogt het bestuur om maatschappelijk verantwoord beleggen integraal onderdeel te maken van de uitbestedingsrelatie. De implementatie van het uitsluitingsbeleid en het accommoderen van het engagement en stembeleid (door de custodian) vormen daarbij een belangrijk selectie criterium.

Implementatie ESG Integratie

Implementatie van ESG integratie verloopt via het monitoring- en selectiebeleid van SPH. ESG criteria zijn integraal onderdeel van de selectie-, monitorings- en ontslagprocedures van SPH. De ESG criteria worden meegewogen in het besluit om al dan niet een bepaalde beheerder of belegging te selecteren.

Monitoring ESG Integratie

Het evaluatie en monitoring raamwerk van SPH ziet toe op de MVB aspecten en scoort alle mandaten en vermogensbeheerders. Daarbij zijn MVB-criteria één van de zogenaamde selectie en beoordelingscriteria. Indien er vanuit het selectie-, monitoring- en evaluatiebeleid aanleiding is tot ingrijpen, afbouw of zelfs ontslag op basis van onvoldoende scoring op ESG factoren wordt dit geïnitieerd conform beleid. Voor de nadere beschrijving van het proces wordt verwezen naar het selectie-, monitoring- en evaluatiebeleid van SPH.

6.2 Impactbeleggen

SPH heeft de mogelijkheid om impactbeleggingen te selecteren op basis van hun bijdragen aan specifieke thema's die het bestuur van belang acht. Daarbij dient er zowel sprake te zijn van een positieve impact voor de deelnemers als ook een gelijkwaardige verhouding tussen risico en rendement. Het bestuur van SPH bepaalt welke impactthema's zij opneemt in het MVB beleid, maar dit kan zowel top down als bottom-up gedreven zijn. Top down houdt in dat het bestuur vanuit een specifiek thema beleggingen zoekt. Bottom-up betekent dat vanuit deelnemers thema's worden

aangedragen, die vervolgens door het bestuur worden getoetst op geschiktheid. Het voldoen aan de UN Global Compact en UNPRI standaarden voor impact beleggen² is onderdeel van deze toets.

Uitgangspunten

Binnen voornoemde definitie hanteert SPH een beleid om te bepalen of een impact belegging passend is voor SPH. Dit beleid gaat uit van de volgende uitgangspunten:

a) Deelnemer als uitgangspunt

SPH is een pensioenfonds van- voor en door huisartsen. Het bestuur maakt een evenwichtige afweging tussen de belangen van de verschillende deelnemers. In de beleggingsportefeuille wordt een rendementsdoelstelling geformuleerd die past bij de risicohouding en ambitie van het fonds. Positieve impactbeleggingen passen in de portefeuille van SPH wanneer er geen bevoordeling van de ene deelnemer boven de andere deelnemer is. Dit betekent dat het rendement (en risico) voor alle deelnemers gunstig moet zijn door een goede verhouding tussen risico en rendement dat SPH als randvoorwaarde van de impact investering stelt.

b) Beleggingen vallen onder het reguliere vermogensbeheer

Impact beleggingen vallen onder hetzelfde beleid ten aanzien van beheer en financieel risicomanagement als alle andere beleggingen van SPH. Concreet betekent dit dat alle impact beleggingen aan het vastgestelde vermogensbeheer proces moeten voldoen, ook in termen van risico en rendement. Het beheer van een impact belegging valt altijd binnen een specifiek mandaat, eventueel binnen een relevante bestaande beleggingscategorie.

c) Afweging van niet financiële risico's moet gunstig zijn

Naast afweging over het financieel risico maakt het bestuur een afweging van de niet-financiële voordelen en nadelen, bijvoorbeeld ten aanzien van reputatie en draagvlak onder de deelnemers. Alleen indien het bestuur oordeelt dat de totale niet-financiële afweging een positieve bijdrage aan de doelstelling van SPH oplevert mag een impact belegging worden aangegaan.

d) Meetbare impact

Het impact aspect waarop gestuurd wordt moet specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden zijn (SMART).

In bijlage 1 is het selectieproces voor impact beleggingen opgenomen.

Monitoring impact beleggingen

Impact beleggingen vallen onder het reguliere monitoring raamwerk van SPH. Dit betekent dat alle relevante aspecten worden gemonitord en gerapporteerd net als ieder ander mandaat. Bij impact beleggen dient aanvullend gemonitord te worden of de SMART doelstellingen van de impact beleggingen worden behaald en/of dit in voldoende mate gebeurt. DE MVB-adviseur van SPH beoordeelt ;één keer per jaar of de geclaimde impact daadwerkelijk is gerealiseerd. Daarnaast evalueert MVB adviseur op jaarbasis de MVB-effecten van de impact investering, waarbij gebruik wordt gemaakt van een onafhankelijk benchmark die het duurzaamheidsbeleid van vastgoedfondsen beoordeelt.

² Definitie van impact beleggen is in de UN Global Compact vastgesteld als: *“Impact investment is the placement of capital (into social enterprises and other structures) with the intent to create benefits beyond financial return.”*

7. Rapportage en communicatie

SPH communiceert op verschillende momenten via verschillende kanalen over haar MVB-beleid. Een groot deel hiervan is terug te lezen in het MVB Jaarverslag. Op de website van SPH is dit jaarverslag naast de volgende andere documenten terug te vinden:

- Het MVB-beleidsdocument
- De uitgesloten ondernemingen
- De uitgesloten overheden
- Het stemgedrag, de engagement activiteiten en thema publicaties

Daarnaast communiceert SPH over MVB met haar deelnemers via berichtgeving in "Huisarts en Pensioen" en tijdens deelnemersbijeenkomsten

Bijlage 1: Selectie proces impact beleggingen

Het selectieproces bestaat uit de volgende stappen:

1) Bepaling Impact Thema	2) Uitwerking thema inclusief onderzoeksvraag	3) Onderzoek coördinerend vermogensbeh eerder	4) Advies BCBB en Bestuurs- besluit go/no go	5) Reguliere procesgang selectie framework
-----------------------------------	--	---	--	--

1) Bepaling Impact Thema

De vaststelling van wenselijke thema's voor impact beleggen is een zaak van het bestuur. Selectie van thema's kan zowel bottom-up als top down plaatsvinden. Bottom-up betreft specifieke thematiek die vanuit commissies, achterban of VvA wordt aangedragen. Top Down is het resultaat van beschouwing van het bestuur op de mogelijke onderwerpen.

2) Uitwerking onderzoeksvraag

Wanneer een thema wenselijk wordt geacht verzoekt het bestuur het bureau om een nadere uitwerking van het thema op te stellen. Hierbij dienen concrete en meetbare doelstellingen te worden geformuleerd. Deze doelstellingen zijn specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden. Tevens formuleert het bestuursbureau een onderzoeksvraag.

3) Onderzoek coördinerend vermogensbeheerder

Indien het bestuur een thema heeft geselecteerd en het bureau dit heeft vertaald naar een concrete set doelstellingen en een heldere onderzoeksvraag, wordt de fiduciair benaderd om de onderzoeksvraag uit te werken. Dit onderzoek dient mogelijkheden voor een impact belegging op het geselecteerde thema te onderzoeken. Twee aspecten moeten hier ten minste in terug komen:

- de SMART gemaakte doelstellingen van het geselecteerde thema kunnen worden gerealiseerd.
- De potentiële beleggingen passen binnen het beleggingsbeleid van SPH.

Op basis van deze haalbaarheid analyse brengt de fiduciair een advies uit over implementatie.

4) Bestuursbesluit

Het onderzoek van de fiduciair wordt adviserend behandeld in de BCBB. Het bestuur bespreekt het onderzoek van de fiduciair en het bijbehorende advies van de BCBB besluitvormend. Het gevraagde besluit is om de fiduciair opdracht te geven om het geselecteerde thema te implementeren in de SPH portefeuille.

5) Reguliere procesgang selectie framework

Nadat het bestuur besloten heeft om gerichte impact beleggingen aan te gaan zal het reguliere proces voor selectie, monitoring en periodieke evaluatie van vermogensbeheerders in werking treden. Dit betekent dat afhankelijk van de beleggingscategorie waar de impact belegging in plaatsvindt een investment case moet worden opgesteld indien die er nog niet is. Vervolgens moet een kaderstelling worden opgesteld voor zover die er nog niet is. In ieder geval dient de fiduciair een uitvoeringsvoorstel voor een mandaat op te stellen. Op basis van dit voorstel kan, na advies van de BCBB, het bestuur besluiten om al dan niet over te gaan tot implementatie van het impact beleggingsmandaat. Daarmee doorloopt de impactinvestering dezelfde cyclus als de overige beleggingen van SPH.

Bijlage 2: Achtergrond over UN Global Compact en UN PRI

UN Global Compact

De UN Global Compact is een initiatief van de VN met als doel bedrijven wereldwijd aan te moedigen een ESG-beleid te ontwikkelen en daarover te rapporteren. De UN Global Compact vraagt bedrijven om universele normen en waarden op het gebied van mensenrechten, arbeidsvoorwaarden, milieu en anti-corruptie in hun bedrijfsvoering te verankeren. Meer dan 13.000 bedrijven verspreid over 170 landen hebben dit initiatief sinds 2000 onderschreven. Deze bedrijven committeren zich daarmee aan de volgende 10 principes van de UN Global Compact:

1. Het respecteren van mensenrechten.
2. Er zeker van te zijn dat ze niet medeplichtig zijn aan schendingen van mensenrechten.
3. Het erkennen van de vrijheid van vereniging (zoals in een vakbond) voor bijvoorbeeld collectieve onderhandeling.
4. Het elimineren van alle vormen van dwangarbeid.
5. Het afschaffen van kinderarbeid.
6. Een verbod op discriminatie op de werkvloer.
7. Prudent te handelen bij milieuvraagstukken.
8. Zich in te zetten voor een beter milieu.
9. Zich in te zetten voor ontwikkeling en spreiden van milieuvriendelijke technologieën.
10. Bestrijding van corruptie, waaronder afpersing en omkoping.

Deze 10 principes zijn gebaseerd op verschillende internationale verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, conventies van de International Labour Organisation en het VN-verdrag tegen corruptie. Meer informatie over de UN Global Compact is terug te vinden op de website: <http://www.unglobalcompact.org/>

UN PRI

Zes jaar na de start van de UN Global Compact voor bedrijven zijn voor institutionele beleggers de VN-richtlijnen voor verantwoord beleggen (UN PRI) geïntroduceerd. Eind 2016 hebben 1600 institutionele beleggers (waaronder SPH) met in totaal \$ 62 biljoen aan belegd vermogen deze richtlijnen ondertekend. Beleggers willen met het ondertekenen van deze richtlijnen een positieve bijdrage willen leveren aan het milieu, de maatschappij en goed bestuur (ESG). Over de invulling aan de UNPRI rapporteert SPH jaarlijks.

De UN PRI bestaat uit de volgende zes richtlijnen voor institutionele beleggers:

1. Het hanteren van ESG-doelstellingen in de beleggingsanalyses en –beslissingen.
2. Het opstellen als actieve eigenaren, waarbij ESG-doelstellingen in de activiteiten worden meegenomen.
3. Het aansporen van bedrijven en overheden waarin wordt belegd om openheid te geven over hun ESG-beleid.
4. Het promoten van het gebruik van de UN PRI binnen de financiële sector.
5. Het onderling samenwerken om de effectiviteit van het ESG-beleid te vergroten.
6. Het rapporteren van de eigen inspanningen als vermogensbeheerder op het gebied van ESG.

Meer informatie over deze VN-richtlijnen kan op www.unpri.org worden gevonden.